

ΙΔΡΥΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΤΕΑ)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Τι ακριβώς είναι τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ);

Τα ΤΕΑ είναι αυτοτελή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ιδρύονται μετά από έγκριση των αρμόδιων φορέων (Υπουργείου Εργασίας, Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς). Το εγκεκριμένο Καταστατικό ενός ΤΕΑ υπέχει θέση Υπουργικής Απόφασης, δημοσιεύεται σε ΦΕΚ και συνιστά νόμο του Κράτους. Ο μοναδικός σκοπός των ΤΕΑ είναι η διαμόρφωση ασφαλιστικών παροχών για τα μέλη τους (ασφαλισμένους) και για τους λοιπούς δικαιούχους παροχών (προστατευόμενα μέλη). Εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η διοίκησή τους είναι ανεξάρτητη και ασκείται από το Διοικητικό τους Συμβούλιο. Το εγχώριο νομοθετικό πλαίσιο ίδρυσης, εποπτείας και λειτουργίας των ΤΕΑ, ακολουθώντας αυστηρές σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες, επιδιώκει την ισχυρή θωράκιση τους, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα και η διαφανής λειτουργία τους, με ιδιαίτερο βάρος στο θεσμικό έλεγχο, τη χρηστή διαχείριση και τη μέγιστη δυνατή απόδοση των αποθεματικών για τα μέλη τους.

Ο θεσμός των ΤΕΑ, που συχνά αναφέρεται ως ο δεύτερος συνταξιοδοτικός πυλώνας και ενισχύεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ως πυλώνας συμπληρωματικής επαγγελματικής ασφάλισης στη χώρα μας και θα καλύψει τα κενά που αφήνει το δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα. Ήδη, αρκετές ιδιωτικές επιχειρήσεις έχουν προχωρήσει τις διαδικασίες ίδρυσης ΤΕΑ (π.χ. Όμιλος Πειραιώς, Αερολιμένας Αθηνών, Όμιλος Eurolife, Accenture, Johnson & Johnson, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κ.α.)

2. Ποιοι είναι οι άλλοι συνταξιοδοτικοί πυλώνες;

Τα ευρωπαϊκά κράτη μέλη διαθέτουν τρεις κατηγορίες συνταξιοδοτικών παροχών (το αποκαλούμενο σύστημα τριών πυλώνων): 1. τα σχήματα κοινωνικής ασφάλισης 2. τα σχήματα επαγγελματικών συντάξεων 3. τα ιδιωτικά σχήματα που συνήθως έχουν τη μορφή συμβολαίων ή προϊόντων που προέρχονται από ασφαλιστικές εταιρίες ασφάλισεων ζωής.

3. Σε τι διαφέρει το TEA από μια ασφαλιστική εταιρία;

Τα TEA είναι ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σε αντίθεση με τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες. Έχουν σαν κύριο σκοπό τους την εν γένει κάλυψη των αναγκών των ασφαλισμένων και όχι την δημιουργία κέρδους.

Οι ασφαλιστικές εταιρίες δημιουργούν και προσαρμόζουν τα προγράμματά τους ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς, ενώ τα TEA εποπτεύονται με αυστηρά κριτήρια και λειτουργούν με ένα πλαίσιο πιο συγκεκριμένο βάσει του Καταστατικού τους.

4. Πώς θα γίνει η μετάβαση των παροχών από τα ασφαλιστικά προγράμματα στο TEA;

Έχει υπογραφεί ΕΣΣΕ η οποία διασφαλίζει τη μεταφορά ΟΛΩΝ των παροχών, που έχουν ρυθμιστεί με επιχειρησιακές συμβάσεις στο παρελθόν, στο υπό ίδρυση TEA καθώς και βελτιωτικές αλλαγές αυτών. Μέχρι την ίδρυση του TEA οι παροχές θα εξακολουθήσουν να παρέχονται από τα υφιστάμενα προγράμματα.

Με τη ίδρυση του TEA θα καταργηθούν και θα προχωρήσει η ρευστοποίηση και απόδοση των συσσωρευμένων ποσών και της υπεραξίας τους στους δικαιούχους. Στη συνέχεια, οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα μέσω των εθελοντικών εισφορών, μέρος ή και το σύνολο του ποσού που θα τους αποδοθεί, να το μεταφέρουν στο TEA ή να το αξιοποιήσουν κατά το δοκούν.

5. Ποια οφέλη έχει για τους εργαζόμενους η ίδρυση του TEA;

- Τα TEA διέπονται από ένα ισχυρότατο θεσμικό πλαίσιο Κοινοτικών Οδηγιών και Εθνικών Διατάξεων και Νόμων που ορίζουν πολύ συγκεκριμένα τον τρόπο λειτουργίας τους, την προστασία των μελών τους και τη διαχείριση των κεφαλαίων τους. Είναι Ανεξάρτητοι Φορείς διασφάλισης των παροχών και τα υπό διαχείριση κεφάλαιά τους, δεν σχετίζονται με τα οικονομικά στοιχεία της εργοδότης επιχείρησης.
- Έχουν με την ισχύουσα νομοθεσία σημαντικά φορολογικά οφέλη και απαλλαγή από την εισφορά αλληλεγγύης στην εφάπαξ συνταξιοδοτική παροχή, και παράλληλα οι τυχόν εθελοντικές εισφορές σε αυτά εκπίπτουν από το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα.
- Η συμμετοχή στα TEA αποτελεί σημαντική μορφή συστηματικής και μακροπρόθεσμης αποταμίευσης με στόχο την ενίσχυση των εισοδημάτων των μελών τους κατά την περίοδο

κοντά και μετά τη συνταξιοδότηση. Επιπλέον η επαγγελματική διαχείριση των επενδύσεων στοχεύει σε ικανοποιητικές αποδόσεις με χαμηλό ρίσκο.

- Τέλος, η ταυτόχρονη κατάργηση του ισχύοντος συνταξιοδοτικού ασφαλιστικού προγράμματος δίνει την δυνατότητα να καρπωθούν όλοι μία υψηλή αξία υπεραπόδοσης όπως θα έχει διαμορφωθεί σωρευτικά έως τη χρονική στιγμή της κατάργησης, η οποία σήμερα εκτιμάται στην περιοχή του 20-30%.

6. Πώς διοικείται το TEA? Ποιος παίρνει τις αποφάσεις;

Το TEA είναι αυτόνομη νομική οντότητα και διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από 5 μέλη με σαφείς αρμοδιότητες, οι οποίες προβλέπονται στο Καταστατικό Ίδρυσης που εγκρίνεται από τους αρμόδιους φορείς (βλ. ερώτηση 1). Τα 4 μέλη ορίζονται από την Τράπεζα, ενώ εκπρόσωπος του αντιπροσωπευτικού Σωματίου των εργαζομένων της Τράπεζας θα είναι το 5ο μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο του υπό ίδρυση TEA.

Η επενδυτική στρατηγική του ταμείου καθορίζεται από την Επενδυτική Επιτροπή του ταμείου και το ΔΣ του. Συγκεκριμένα, η προβλεπόμενη από το Νόμο Επενδυτική Επιτροπή του Ταμείου, σε συνεργασία με το Δ.Σ. καθορίζει τον επενδυτικό σκοπό, την προτεινόμενη στρατηγική καθώς και τους τρόπους και τα μέσα που αυτή θα υλοποιηθεί. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από το ΔΣ, σύμφωνα με τις αρχές της συνετής διαχείρισης, διασποράς και ποιότητας των επενδυτικών επιλογών. Το ταμείο υπόκειται σε αυστηρή εποπτεία από 3 δημόσιους φορείς, τη Διεύθυνση Επαγγελματικής Ασφάλισης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, την Εθνική Αναλογιστική Αρχή και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

7. Ποιες καλύψεις θα υποστηρίζονται από το TEA;

Με την ίδρυση του TEA για τον Όμιλό μας, το σύνολο των παροχών που σήμερα καλύπτονται από τα ιδιωτικά προγράμματα ασφάλισης (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικό), θα υποστηρίζονται πλέον από το TEA. Ενδεικτικά θα καλύπτεται η συνταξιοδοτική παροχή, η ασφάλεια ζωής και μόνιμης ή μερικής ανικανότητας, η νοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή περίθαλψη λόγω Ατυχήματος/Ασθένειας κ.λπ. Με αυτό τον τρόπο, οι παροχές προς τους εργαζόμενους διασφαλίζονται περαιτέρω, ισχυροποιούνται θεσμικά και διατηρούνται στο ακέραιο ή βελτιώνονται.

Σημειώνεται, ότι το αποταμιευτικό πρόγραμμα τέκνων δεν θα μεταφερθεί στο TEA αλλά θα συνεχίσει να παρέχεται μέσω του υπάρχοντος ασφαλιστικού προγράμματος.

8. Πότε αποδίδεται η εφάπαξ συνταξιοδοτική παροχή στους ασφαλισμένους;

Τα ΤΕΑ διασφαλίζουν τους εργαζόμενους κατά την συνταξιοδότηση και στη βάση αυτή, τα συνολικά ατομικά αποθεματικά των ασφαλισμένων μελών, αποδίδονται σε συγκεκριμένη ηλικία και με προϋποθέσεις ελάχιστης παραμονής, όπως προβλέπονται στο Καταστατικό, το οποίο είναι σύμφωνο με το πλαίσιο και τους νόμους λειτουργίας των ΤΕΑ.

Σε περίπτωση που κάποιος αποχωρήσει πριν από αυτήν τη ηλικία, εφόσον έχει συμπληρώσει την ελάχιστη παραμονή δικαιούται σε μεταγενέστερο χρόνο να λάβει το αποθεματικό, το οποίο θα του καταβληθεί όταν πληρωθούν οι προϋποθέσεις ηλικίας.

9. Τι θα γίνει με το υπάρχον συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικό πρόγραμμα;

Μετά την ίδρυση του ΤΕΑ τα προγράμματα αυτά καταργούνται και οι αντίστοιχες παροχές θα περιλαμβάνονται στο ΤΕΑ (βλ. ερώτηση 10 παρακάτω για κατάργηση του συνταξιοδοτικού προγράμματος).

10. Τι θα συμβεί κατά την κατάργηση του ομαδικού συνταξιοδοτικού προγράμματος;

Με την κατάργηση του ομαδικού συνταξιοδοτικού θα ρευστοποιηθούν οι επενδύσεις του και θα κεφαλαιοποιηθεί όλη η υπεραπόδοση που έχει επιτευχθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή. Όλοι οι εργαζόμενοί μας θα λάβουν το 100% του συσσωρευμένου ποσού τους στο ομαδικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, ασχέτως χρόνου παραμονής, και επιπλέον θα επωφεληθούν από την υπεραπόδοση του προγράμματος (ενδεικτικά η υπεραπόδοση σήμερα υπολογίζεται κοντά στο 20-30% επί του συσσωρευμένου ατομικού λογαριασμού, και το τελικό της ύψος θα εξαρτηθεί κατά βάση από τις αποτιμήσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου κατά την ημερομηνία ρευστοποίησης των επενδύσεων). Τα ποσά αυτά αποδίδονται, **λόγω της κατάργησης** του ομαδικού συνταξιοδοτικού προγράμματος. Σε αυτά τα ποσά, επ' αφορμή της κατάργησης, εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής φόρου, ήτοι 10% αντί 15% για ποσά έως 40.000€ και 20% αντί 30% για το υπερβάλλον ποσό. Στη συνέχεια ο κάθε εργαζόμενος μπορεί να αποφασίσει αν θα επανατοποθετήσει το ρευστοποιημένο ποσό στο ΤΕΑ μέσω εθελοντικών εισφορών ή θα το αξιοποιήσει όπως επιθυμεί.

Ενδεικτικά σήμερα για συσσωρευμένο ποσό 10.000€, η υπεραξία είναι 3.000€ (θεωρώντας την υπεραπόδοση στο 30%), ο μειωμένος φόρος (10% αντί για 15% για αυτό το ποσό) θα είναι 1.300 €, η εισφορά αλληλεγγύης 22€ και το καθαρό ποσό που θα λάβει ο εργαζόμενος ανέρχεται σε 11.678€. Δηλαδή, η υπεραπόδοση θα υπερκαλύψει το σύνολο του φόρου, που

ο εργαζόμενος θα έπρεπε να καταβάλει κατά την εκταμίευση του συσσωρευμένου ποσού του, ακόμη και εάν δεν είχαμε την κατάργηση του ομαδικού συνταξιοδοτικού.

11.Εργάζομαι στον Όμιλο από το 2014 και έχουν σωρευθεί 4.000€ στο υφιστάμενο πρόγραμμα. Τι ποσό θα πάρω με την κατάργηση του συνταξιοδοτικού ασφαλιστικού προγράμματος, εφόσον εγκριθεί το ΤΕΑ;

Βάσει των όρων του υφιστάμενου προγράμματος το ποσό που δικαιούται κάποιος με 7 χρόνια παραμονής είναι το 70% του συσσωρευμένου κεφαλαίου. Όμως με την κατάργηση του προγράμματος ρευστοποιείται και αποδίδεται το 100% των κεφαλαίων συν την κεφαλαιοποίηση των υπεραποδόσεων. Άρα το ποσό (με βάση τη σημερινή ενδεικτική υπεραπόδοση του 30%) θα ήταν μικτά 5.200€, αντί των 2.800€ που αντιστοιχούν στο 70%.

12.Είμαι στον Όμιλο 2 χρόνια. Δικαιούμαι κάποιο ποσό από το συνταξιοδοτικό;

Βάσει των όρων του υφιστάμενου συνταξιοδοτικού προγράμματος πριν τη συμπλήρωση 5 ετών δεν αποδίδεται οποιοδήποτε ποσό στους εργαζόμενους. Με την ίδρυση όμως του ΤΕΑ, θα καταργηθεί και θα ρευστοποιηθεί το υφιστάμενο πρόγραμμα, και θα αποδοθεί το 100% των κεφαλαίων συν την κεφαλαιοποίηση των υπεραποδόσεων.

13.Για τα ποσά που συσσωρεύονται στο ΤΕΑ, υπάρχει εγγύηση κεφαλαίου;

Στο ΤΕΑ δεν παρέχεται εκ του νόμου εγγύηση κεφαλαίου στα αποθεματικά. Ωστόσο, ο μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του ΤΕΑ και η εποπτεία των επενδυτικών επιλογών διασφαλίζουν τη συνετή διαχείριση των κεφαλαίων, ελαχιστοποιώντας τους κινδύνους και μεγιστοποιώντας τις αποδόσεις μέσα στα καθορισμένα από το νόμο πλαίσια.

Πρέπει να επισημανθεί ότι με βάση το εποπτικό πλαίσιο που διέπει τα ΤΕΑ εφαρμόζονται τακτικοί έλεγχοι, τόσο από τις εσωτερικές μονάδες ελέγχου του Ταμείου όσο και από εξωτερικούς ελεγκτές. Επιπλέον, το ΤΕΑ υποχρεούται να παρέχει με μεγάλη συχνότητα αναφορές προς όλες τις αρμόδιες αρχές τόσο για τις εισφορές των μελών και τα περιουσιακά του στοιχεία, όσο και για τις επενδύσεις του.

14.Πώς θα ενημερώνομαι για την πορεία του Ατομικού μου Λογαριασμού;

Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας διαχείρισης του ΤΕΑ, κάθε ασφαλισμένος με τη χρήση των προσωπικών του κωδικών εισόδου, θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί online

και σε πραγματικό χρόνο την πορεία του Ατομικού του Λογαριασμού καθώς και αναλυτικά στοιχεία του.

15.Τι ισχύει για τη φορολογία;

Με βάση το σημερινό πλαίσιο, υπάρχουν σημαντικά φορολογικά κίνητρα που έχει θεσπίσει η πολιτεία για τις εισφορές στα TEA (οι εργοδοτικές αλλά και οι εθελοντικές, ατομικές εισφορές των εργαζομένων εκπίπτουν φορολογικά και μειώνουν το φορολογητέο εισόδημα). Σημειώνεται επιπλέον, ότι αντίθετα με τα ομαδικά συνταξιοδοτικά προγράμματα για τα οποία σήμερα προβλέπεται φορολόγηση κατά την εκταμίευση και εισφορά αλληλεγγύης, η εφάπαξ συνταξιοδοτική παροχή που αποδίδεται κατά την έξοδο του ασφαλισμένου από το TEA σήμερα δεν φορολογείται, ούτε επιβαρύνεται με εισφορά αλληλεγγύης.

16.Αν αποχωρήσω σε 5 χρόνια από τον Οργανισμό, τι ποσό δικαιούμαι από το TEA;

Εφόσον εγκριθεί το Καταστατικό όπως έχει υποβληθεί, με τη συμπλήρωση 5 ετών δικαιούται κανείς το 100% των συσσωρευμένων εργοδοτικών εισφορών (vesting) έναντι του 50% που ισχύει στο υπάρχον ομαδικό ασφαλιστήριο. Οι όροι του TEA (ακόμη υπό έγκριση) προβλέπουν το 50% του συσσωρευμένου ποσού με τη συμπλήρωση 3 ετών παραμονής στο TEA, το 75% με τη συμπλήρωση 4 ετών και το 100% με τη συμπλήρωση 5 ετών. Οι αντίστοιχοι χρόνοι παραμονής στο ισχύον πρόγραμμα είναι 50% με τη συμπλήρωση 5 ετών, 60% με τη συμπλήρωση 6 ετών, 70% με τη συμπλήρωση 7 ετών κ.ο.κ. μέχρι το 100% με τη συμπλήρωση 10 ετών. Οι όροι του vesting που αναφέρθηκαν παραπάνω, ορίζουν το ύψος του προς απόδοση ποσού. Τα ποσά των εθελοντικών εισφορών του εργαζόμενου αποδίδονται στο 100%. Η χρονική στιγμή της καταβολής του συνολικού συσσωρευμένου ποσού (τόσο των εργοδοτικών όσο και των τυχόν εθελοντικών καταβολών) ορίζεται από το Καταστατικό του TEA (ακόμη υπό έγκριση) και προκύπτει από συνδυασμό ηλικίας και ελάχιστης παραμονής στο TEA.

17.Αν αποχωρήσω μπορώ να συνεχίσω να καταβάλλω εισφορές;

Όχι, η συμμετοχή στο Ταμείο αφορά μόνο στους ενεργούς εργαζομένους του Ομίλου και δεν υπάρχει η δυνατότητα να συνεχίσει η καταβολή εθελοντικών εισφορών από κάποιον ασφαλισμένο μετά την αποχώρησή του (χάνεται η ιδιότητα του ασφαλισμένου). Υπάρχει ωστόσο η δυνατότητα μεταφοράς των εθελοντικών και εργοδοτικών εισφορών σε άλλο TEA.

18. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις απόδοσης του συσσωρευμένου ποσού του Ατομικού Λογαριασμού;

Βασικός στόχος των ΤΕΑ είναι η ενίσχυση των μελλοντικών εισοδημάτων κοντά στη συνταξιοδότηση. Γι' αυτό και τα συσσωρευμένα ποσά, ακόμη κι αν κάποιος αποχωρήσει από την εταιρία, παραμένουν στη μερίδα του και αποδίδονται με τη συμπλήρωση συγκεκριμένων ηλικιακών και χρονικών κριτηρίων. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα μεταφοράς του συνόλου των εισφορών σε άλλο ΤΕΑ, στην περίπτωση που η αποχώρηση από την Τράπεζα συνδυάζεται με μετακίνηση σε άλλη εταιρία ή κλάδο που διαθέτει ΤΕΑ πριν τη συμπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων.

19. Είναι υποχρεωτικό να συμμετάσχω στο ΤΕΑ;

Η συμμετοχή στο ΤΕΑ, όπως προβλέπει ο νόμος για όλα τα ΤΕΑ, είναι προαιρετική. Οι σχετικές παροχές που αναφέρονται στην ερώτηση 7 παραπάνω, θα προσφέρονται μετά την ίδρυσή του μόνο από το ΤΕΑ.

20. Από πότε θα ξεκινήσει το ΤΕΑ;

Για την ολοκλήρωση του εγχειρήματος αυτού απαιτείται μία σειρά εγκρίσεων από τους αρμόδιους εποπτικούς φορείς που αφορούν στο Καταστατικό, στην Αναλογιστική Μελέτη και στον Κανονισμό Λειτουργίας του ΤΕΑ. Έχουμε ήδη καταθέσει τη σχετική αίτηση και περιμένουμε την επεξεργασία της. Η ολοκλήρωσή της είναι μία χρονοβόρα διαδικασία, η οποία μπορεί να διαρκέσει αρκετούς μήνες. Θα σας ενημερώνουμε σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πορεία της και φυσικά θα υπάρξει αναλυτικότερη ενημέρωση μετά την έγκριση της ίδρυσης του ΤΕΑ. Μέχρι τότε θα ισχύουν τα υπάρχοντα ασφαλιστικά προγράμματα, τα οποία θα καταργηθούν μόνο υπό την προϋπόθεση της οριστικής έγκρισης και ίδρυσης του ΤΕΑ Ομίλου Eurobank.

21. Τι θα γίνει αν δεν εγκριθεί το ΤΕΑ;

Θα ισχύουν οι υφιστάμενες παροχές μέσω των ασφαλιστικών προγραμμάτων.